

editorial

Aquest és el setè número de la sèrie monogràfica de butlletins que dediquem a **la negociació col·lectiva de les condicions de treball dels empleats públics després de l'aprovació de l'EBEP**. En ell, el seu autor, **Carlos L. Alfonso Mellado**, professor de Dret del Treball i Seguretat Social de la Universitat de València-Estudi General, ens ofereix el seu punt de vista respecte de diverses qüestions pràctiques relacionades amb el tema de **LA INTERPRETACIÓ DELS PACTES I ACORDS: LES COMISSIONS DE SEGUIMENT**.

INTRODUCCIÓ

La interpretació dels Pactes i Acords pot efectuar-se de moltes maneres: des d'una reclamació individual que, a efectes d'un litigi concret, conduirà al fet que s'interpreti d'una determinada manera el text convingut, fins a la utilització dels sistemes de solució extrajudicial possibles en l'àmbit públic.

L'EBEP afecta dues possibilitats d'interpretació: la interna, mitjançant les comissions paritàries de seguiment, i la solució extrajudicial.

LA SOLUCIÓ EXTRAJUDICIAL

En relació amb aquesta, tan sols assenyalar que **l'EBEP contempla que els procediments de solució extrajudicial, concretament de mediació i arbitratge (art. 45), poden resoldre no només els conflictes de negociació, això és, els desacords en la negociació als quals ja es féu referència en el [Butlletí extraordinari núm. 67](#), sinó també, com igualment es va avançar, als d'aplicació i interpretació dels Pactes i Acords**, equiparant les solucions a l'eficàcia d'aquests, sempre que s'haguessin respectat les regles de legitimació, pel que en realitat en aquests procediments hauran d'estar presents, o com a mínim ser cridats, tots els subjectes de legitimació negocial en l'àmbit del conflicte, remetent-me respecte d'això a allò que en un altre Butlletí extraordinari ([núm. 62](#)) es va analitzar sobre els subjectes legitimats.

El precepte determina també **les possibilitats d'impugnació i recurs** contra les solucions que es produeixen en aquests procediments extrajudicials.

LES COMISSIONS DE SEGUIMENT

L'art. 38.5 EBEP preveu la possibilitat que les parts signants dels Pactes i Acords estableixin comissions de seguiment dels dits Pactes i Acords.

Convé analitzar aquesta qüestió perquè també sobre la mateixa cal tenir en compte algunes regles i perquè, en funció de les seves competències, pot produir-se un cert conflicte entre les atribuïdes a les Meses i les reconegudes a aquestes comissions.

Composició

És cert que la seva composició i funcions queden indeterminades en la norma, que simplement al·ludeix a elles, assenyalant que seran paritàries i que la seva composició específica i funcions seran les que decideixin les parts negociadores.

En tot cas, **sembla clar que resulta aplicable la doctrina establerta en matèria laboral sobre la diferenciació entre comissions de seguiment i comissions negociadores**, entenent que a les primeres tan sols tenen dret a ser-hi presents els sindicats que han negociat l'Acord o Pacte (per totes, vegi's la STS de 17 d'octubre de 2003, recurs 730/2000), conclusió que, per suposat, és la que s'hauria de tenir en compte en matèria de comissions paritàries en l'àmbit laboral.

A partir d'aquí, **correspon a les parts fixar la concreta composició de la comissió i el repartiment de llocs en aquesta**, que haurà de respondre a criteris de proporcionalitat o raonables, doncs fins i tot en relació amb tot tipus de comissions s'ha establert, amb encert, el criteri que el respecte a la llibertat sindical i al principi de no discriminació -i podria afegir-se que la interdicció de l'arbitrarietat- obliguen al fet que la seva composició respongui a criteris d'objectivitat, adequació, raonabilitat i proporcionalitat" (STSJ de Castella i Lleó/Burgos de 24 de maig de 2004, recurs 10/2004).

Així doncs, **no només s'haurà de respectar el dret a formar part d'ella a tots els sindicats signants del Pacte o Acord, sinó que la distribució de llocs entre ells haurà de respondre a aquells criteris raonables o de proporcionalitat.**

Per tant, com s'ha comentat, no tots els sindicats legitimats per ser a la Mesa estaran, en el seu cas, en aquestes comissions, sinó només els signants de l'Acord, i entre ells s'aplicaran les regles de repartiment de llocs en la comissió de seguiment.

Funcions

Poden ser molt variades: estudi de temes, preparació de futures negociacions, recomanacions, etc. Però, a més, **poden realitzar actuacions interpretatives i en ordre a l'eficàcia d'allò pactat**, tal com ocorre amb les comissions paritàries dels convenis laborals, ja que no sembla difícil incardinar aquestes funcions en el seguiment d'allò pactat, com raona, per exemple, la STSJ de Castella-La Manxa de 28 de febrer de 2005, recurs 398/2001.

No són possibles, per descomptat, actuacions negocials, que estan reservades a les Meses de Negociació (STS de 17 d'octubre de 2003, recurs 730/2000), a més que si es fessin en aquestes comissions, per la seva composició és possible que no hi fossin tots els subjectes legitimats per a aquella negociació, per la qual cosa esdevindria directament il·legal.

El dubte no el tenim, doncs, en els límits de les seves funcions, sinó en la determinació de l'eficàcia que es pugui atribuir a aquestes actuacions relatives a la interpretació i aplicació d'allò pactat, problema que s'analitza a continuació.

Eficàcia de les seves resolucions

Cal remetre's, en primer lloc, a allò negociat, doncs cal admetre que, si així s'ha acordat, aquestes actuacions interpretatives o de seguiment passin a formar part del Pacte o Acord o gaudeixin de la mateixa eficàcia que aquest.

Això en matèria de Pactes no planteja especials problemes. Però en matèria d'Acords suscita el dubte de si l'òrgan de govern també té reservada la facultat d'aprovació de l'acord de la comissió de seguiment.

Pel que fa a això, **de nou cal remetre's a allò pactat**, i no sembla impossible admetre que, si així es va acordar i fou ratificat pel corresponent òrgan de govern en aprovar l'Acord, pugui prescindir-se de l'acte de ratificació d'aquests acords merament interpretatius sempre, per descomptat, que l'actuació de la comissió de seguiment atengui les seves funcions (interpretatives i de seguiment) i no alteri els termes de l'Acord ja que, de fer-ho, a més a més de la il·legalitat d'aquesta actuació, seria absolutament imprescindible en qualsevol cas el respecte a la facultat de l'òrgan de govern respectiu de ratificar o aprovar la modificació de l'Acord (que en definitiva seria un nou Acord).

Pel demés, **res impedeix que en els seus Acords o Pactes les parts atribueixin altres funcions a aquestes comissions, la qual cosa és perfectament negociable**. Resolent conflictes concrets, s'admet que cap vici hi ha respecte de l'atribució de funcions d'aquestes comissions si les seves decisions no són vinculants per a l'entitat i els funcionaris, entenent això en el sentit que subsisteixi la possibilitat d'accionar posteriorment davant dels òrgans jurisdiccionals (STSJ de la Comunitat Valenciana de 9 de novembre de 2005, recurs 1208/2002), fins i tot encara que comprenguin facultats lògiques d'interpretació i aplicació de l'acord o fins i tot tasques conciliadores i arbitrals (laudes), sempre que es reconegui la facultat d'acudir a la jurisdicció competent davant dels laudes, cosa que fa que no puguin considerar-se completament vinculants, permetent-se així que l'Administració se subjecti a aquest tipus d'arbitratge (STSJ de Castella-La Manxa de 28 de febrer de 2005, recurs 398/2001), tesi interessant i que obre, sens dubte, àmplies possibilitats d'actuació.

En qualsevol cas, **res impedeix que, una vegada establerta la interpretació d'allò pactat, un funcionari qüestionari individualment aquella interpretació, sol·licitant la seva inaplicació**. El problema és que en aquest cas el litigi pot qüestionar, ja no que el Pacte o Acord siguin il·legals, sinó que la interpretació no s'ajusti al text negociat, per la qual cosa l'última paraula sobre l'eficàcia d'aquesta interpretació passaria a l'ordre judicial. No es qüestionaria, certament, la interpretació en termes generals, però sí seria examinada la seva correcció en seu judicial en els concrets litigis que s'establiessin.

Fins i tot, de la mateixa manera que un sindicat o estructura representativa dels funcionaris poden impugnar els Pactes o Acords, també poden discutir la interpretació realitzada per la comissió de seguiment, precisament per no adaptar-se al Pacte o Acord. En aquest cas, sí que s'estaria impugnant, en general, la citada interpretació i, novament, la darrera paraula correspondrà als òrgans judicials.

En definitiva, la situació no difereix massa de la que es planteja en l'àmbit laboral: **la comissió de seguiment pot establir una interpretació amb efectes generals, però aquesta no és vinculant per als òrgans judicials que, si s'impugna davant d'aquells aquesta, no poden reexaminar tant la seva legalitat com si s'ajusta o no al text original del Pacte o Acord**. Seria desitjable que això últim escapés a la revisió jurisdiccionals, però sense reformes legals sobre això no sembla que així pugui ser; fins aleshores, l'eficàcia d'aquestes interpretacions de les comissions de seguiment dependrà de l'autocontenció dels subjectes afectats per a no qüestionar-les per sistema, així com dels òrgans judicials per respectar allò decidit per aquelles.